

Czwartek, 16 marca 2017 r.

P8_TA(2017)0086

Zimbabwe, sprawa pastora Evana Mawarire

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie Zimbabwe, przypadku pastora Evana Mawarire i innych przypadków ograniczania wolności słowa (2017/2608(RSP))

(2018/C 263/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Zimbabwe,
  - uwzględniając oświadczenie delegatury UE z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie lokalnych rządów,
  - uwzględniając oświadczenie delegatury UE z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie przemocy,
  - uwzględniając wspólne oświadczenie delegatury UE z dnia 9 marca 2017 r. w sprawie uprowadzenia Itaia Dzamary,
  - uwzględniając komunikat prasowy zimbabweńskiej Komisji Praw Człowieka w sprawie protestów publicznych i zachowania policji,
  - uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2016/220 z dnia 15 lutego 2016 r.⁽¹⁾ przedłużającą środki ograniczające UE w odniesieniu do Zimbabwe do dnia 20 lutego 2017 r.,
  - uwzględniając oświadczenie wydane w dniu 19 lutego 2014 r. przez wysoką przedstawiciel w imieniu UE na temat przeglądu stosunków UE-Zimbabwe,
  - uwzględniając całościowe porozumienie polityczne podpisane w 2008 r. przez trzy główne partie polityczne, tj. ZANU PF, MDC-T i MDC,
  - uwzględniając konkluzje Rady Unii Europejskiej w sprawie Zimbabwe z dnia 23 lipca 2012 r. oraz decyzję wykonawczą Rady 2012/124/WPZiB z dnia 27 lutego 2012 r. wdrażającą decyzję 2011/101/WPZiB dotyczącą środków ograniczających wobec Zimbabwe⁽²⁾,
  - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z czerwca 1981 r., ratyfikowaną przez Zimbabwe,
  - uwzględniając wytyczne UE dotyczące propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z grudnia 1948 r.,
  - uwzględniając Konstytucję Zimbabwe,
  - uwzględniając umowę z Kotonu,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że obywatele Zimbabwe cierpią od wielu lat pod rządami autorytarnego reżimu na czele z prezydentem Mugabe, który utrzymuje się u władzy za pomocą korupcji, przemocy, wyborów pełnych nieprawidłowości i brutalnego aparatu bezpieczeństwa; mając na uwadze, że ludność Zimbabwe od dziesięcioleci nie korzysta z prawdziwej wolności oraz że wiele osób w wieku poniżej 30 lat nie zna zatem niczego poza życiem w ubóstwie i brutalnymi represjami;

⁽¹⁾ Dz.U. L 40 z 17.2.2016, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. L 54 z 28.2.2012, s. 20.

Czwartek, 16 marca 2017 r.

- B. mając na uwadze, że niezależny ruch w mediach społecznościowych #ThisFlag założony przez Evana Mawarire, pastora i obrońcy praw człowieka zamieszkałego w Harare, było katalizatorem niezadowolenia obywateli z reżimu R. Mugabe w zeszlorocznych protestach przeciwko bierności rządu wobec korupcji, bezkarności i ubóstwa; mając na uwadze, że pastor Mawarire wezwał rząd do zajęcia się kulejącą gospodarką i poszanowania praw człowieka; mając na uwadze, że ruch #ThisFlag zyskał poparcie kościołów i klasy średniej, które dotychczas starały się trzymać z dala od ulicznych protestów;
- C. mając na uwadze, że pastor Evan Mawarire został już wcześniej aresztowany pod zarzutem podżegania do przemocy w strefie publicznej i uwolniony w lipcu 2016 r., a następnie w tym samym miesiącu opuścił Zimbabwe z obawy o bezpieczeństwo własne i swojej rodziny;
- D. mając na uwadze, że w dniu 1 lutego 2017 r. pastor Evan Mawarire został aresztowany na lotnisku w Harare, kiedy wracał do Zimbabwe; mając na uwadze, że został on początkowo oskarżony o „podważanie rządu konstytucyjnego” zgodnie z art. 22 ustawy o postępowaniu karnym, które to przestępstwo podlega karze pozbawienia wolności do lat 20; mając na uwadze, że dnia 2 lutego 2017 r. postawiono mu kolejny zarzut dotyczący znieważenia flagi, na podstawie art. 6 ustawy o fladze Zimbabwe; mając na uwadze, że pastor Mawarire został zwolniony za kaucją dopiero po dziewięciu dniach pobytu w areszcie;
- E. mając na uwadze, że w publicznym oświadczeniu zimbabweńska Komisja Praw Człowieka wyraziła głębokie zaniepokojenie z powodu brutalności i pełnego przemocy zachowania policji i stwierdziła, że zostały naruszone prawa podstawowe manifestantów, a także wezwała władze Zimbabwe do przeprowadzenia dochodzenia i do postawienia sprawców przed wymiarem sprawiedliwości;
- F. mając na uwadze, że Itai Dzamara, dziennikarz i i działacz polityczny, został uprowadzony w dniu 9 marca 2015 r. przez pięciu niezidentyfikowanych mężczyzn z zakładu fryzjerskiego w Harare; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy nakazał rządowi poszukiwania I. Dzamary oraz składanie co dwa tygodnie sprawozdań z postępów aż do ustalenia miejsca jego pobytu; mając na uwadze, że los I. Dzamary pozostaje niezany;
- G. mając na uwadze, że Promise Mkwanzani, lider społecznego ruchu #Tajamuka powiązanego z lipcową akcją nieobecności, został aresztowany i oskarżony o podburzanie do przemocy w strefie publicznej przed wezwaniem do strajku generalnego zaplanowanego na dzień 31 sierpnia 2016 r. i został zwolniony za kaucją; mając na uwadze, że inna działaczka ruchu #Tajamuka, Linda Masarira, która została już wcześniej aresztowana w maju 2015 r. i zwolniona z aresztu za kaucją, została ponownie aresztowana podczas protestów w lipcu 2016 r.;
- H. mając na uwadze, że w lutym 2017 r. przedłużono do 20 lutego 2018 r. unijne środki ograniczające wobec reżimu w Zimbabwe; mając na uwadze, że zamrożenie aktywów i zakaz podróżowania będzie nadal obowiązywał wobec prezydenta Mugabe, Grace Mugabe oraz Zimbabwe Defence Industries; mając na uwadze, że nadal obowiązywać będzie embargo na broń; mając na uwadze, że UE wniosła ograniczenia wobec 78 osób i 8 podmiotów;
- I. mając na uwadze, że Zimbabwe jest sygnatariuszem umowy z Kotonu, która stanowi w art. 9, że poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności jest zasadniczym elementem współpracy AKP-UE;
- J. mając na uwadze, że 234 mln EUR przyznane na krajowy program orientacyjny na rzecz Zimbabwe na okres 2014–2020 w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju mają być przeznaczone przede wszystkim na trzy główne sektory, mianowicie na ochronę zdrowia, rozwój gospodarczy oparty na rolnictwie oraz na sprawowanie rządów i rozwój instytucjonalny;
1. ubolewa nad aresztowaniem pastora Evana Mawarire; podkreśla, że jego zwolnienie za kaucją nie jest wystarczające i że należy całkowicie wycofać motywowane politycznie zarzuty wobec niego;
  2. wzywa władze Zimbabwe do dopilnowania, by system wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych nie był wykorzystywany do atakowania, nękania lub zastraszania obrońców praw człowieka, takich jak pastor Evan Mawarire;

Czwartek, 16 marca 2017 r.

3. uważa, że swoboda zgromadzeń, zrzeszania się i wolność słowa to zasadnicze elementy każdej demokracji; podkreśla, że wyrażanie opinii w sposób wolny od przemocy jest prawem konstytucyjnym wszystkich obywateli Zimbabwe i przypomina władzom o ich obowiązku ochrony praw wszystkich obywateli;
4. wyraża głębokie zaniepokojenie sprawozdaniami organizacji praw człowieka dotyczącymi przemocy politycznej, jak również ograniczeń stosowanych wobec obrońców praw człowieka i zastraszania ich; ubolewa, że od ostatnich wyborów i przyjęcia nowej konstytucji w 2013 r. osiągnięto niewielki postęp w kwestii praworządności, a zwłaszcza w reformach mających poprawić stan poszanowania praw człowieka;
5. wzywa władze Zimbabwe do ustalenia miejsca pobytu Itaia Dzamary i do dopilnowania, aby osoby odpowiedzialne za jego uprowadzenie zostały postawione przed wymiarem sprawiedliwości; zauważa, że wyrażanie opinii w sposób wolny od przemocy jest prawem konstytucyjnym wszystkich obywateli Zimbabwe, a obowiązkiem władz jest ochrona praw wszystkich obywateli;
6. wyraża również swoje zaniepokojenie sprawą Lindy Masariry, która została skazana na podstawie oskarżeń o przemoc w strefie publicznej podczas strajku narodowego, który miał miejsce w dniu 6 lipca 2016 r.; wzywa rząd Zimbabwe do okazania powściągliwości i poszanowania praw człowieka wszystkich obywateli Zimbabwe, w tym prawa do wolności słowa i wolności zgromadzeń; przypomina rządowi o jego obowiązkach w zakresie poszanowania konstytucji, przestrzegania jej, nie zaś naruszania, a także służenia w sposób bezstronny wszystkim obywatelom Zimbabwe bez wyjątku;
7. apeluje do delegatury UE w Harare, by nadal oferowała Zimbabwe wsparcie mające poprawić sytuację w zakresie praw człowieka oraz aby zbadała możliwości ułatwienia misji obserwacji wyborów UE;
8. ponownie podkreśla, że ważne jest, aby UE mogła rozpocząć dialog polityczny z władzami Zimbabwe w ramach umowy z Kotonu, co potwierdzi zaangażowanie UE we wspieranie lokalnej ludności;
9. podkreśla, że UE musi zagwarantować, że środki finansowe przyznane Zimbabwe na krajowy program orientacyjny rzeczywiście są przekazywane zainteresowanym sektorom, oraz wzywa rząd Zimbabwe do umożliwienia Komisji nieograniczonego dostępu do projektów finansowanych przez UE oraz do większej otwartości na pomoc techniczną w przypadku wspólnie uzgodnionych projektów i programów;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, ESDZ, rządowi i parlamentowi Zimbabwe, rządów państw należących do Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju oraz Unii Afrykańskiej.